

Emberbarát

A NAGY FUVAROS UTCAI TEMPLOMKÖRZET HETILAPJA

XVIII. évfolyam 43. szám

2022. Augusztus 5. - 5782. Áv 8.

HETISZAKASZ: MÓZES V. DEVÁRIM (דברים)

EMLÉKEZET

A tisá beáv, a zsidó nemzeti gyásznap előtti szombaton halljuk a híres háftárát (prófétai olvasmányt) „Jesájá látomását” (Cházon). Tisá beáv napján pedig felidézzük a Szentély közel 2000 évvel ezelőtt bekövetkezett pusztulását, böjttel, gyással, a szent nap egyéb rítusaival.

De miért emlékezünk? A világ már azt sem érti, miért emlékezünk a holokausztra – és az csak 60 éve történt! Tizenkilenc évszázadon át emlékeztünk és ültük meg ezt a napot, és lett belőle a legszomorúbb nap a naptárunkban. Miért? Miért nem hagyjuk, hogy a múlt a múlté legyen? Ez már történelem. Történt, ami történt. Miért ismételnék régi és fájdalmas látomásokat?

Azt mondják, Napóleon egyszer épp Párizs zsidónegyedén kelt át, és hallja ám, hogy a zsinagógából sírás és jajveszékélés hallatszik. Megállt, megkérdezte, mire föl a lamentálás. Megmondták neki, hogy a zsidók a szentély pusztulását gyászolják. „Mikor történt az?” – kérdezte a császár. – „Valami 1700 esztendeje” – mondták neki. Napóleon erre állítólag nagy meggyőződéssel kijelentette: annak a népnek, amelyik sose felejt el a múltját, örök lesz a jövőndője.

A zsidóságnak nincsen történelme. Emlékei vannak. A történelem lehet könyv, múzeum, feledett régiségek. Az emlék eleven. Az emlékezés garantálja a jövőt. A romok közt sem vagyunk hajlandók felejtetni. Az első szentélyt a babiloniak rombolták le. A zsidóságot fogságba vitték, a zsidók pedig ültek, és sírtak. „*Babilon folyóinál ültünk, és Cionra emlékeztünk.*” Mit sirattunk? Az elveszett vagyont, otthonokat, üzletet? Nem. A Ciont és Jeruzsálemet. „*Ha felednélek téged, ó, Jeruzsálem, felejtsem el engem az én jobbkezem. Ha nem Jeruzsálemet tartanám legfőbb örömömnek, tapadjon a nyelvem az ínyemhez.*” Nem magunkat és a veszített szabadságot sirattuk, hanem a mennyei várost és a szentélyt. A fogságban arról álmodtunk, hogy újjáépítjük, a romok közt arról, hogy visszatérünk.

És mert nem voltunk hajlandók felejtetni Jeruzsálemet, azért tértünk oda vissza. Mert nem voltunk hajlandók elfogadni a száműzetést, mint a történelem teremtette kész helyzetet, újjáépítettük büszke közösségeinket világszerte, míg a legyőzőink eltűntek az időben. Ma már nincsenek babiloniak, és a Rómában élő nép se abban az államformában él, amely alatt elpusztult a második szentély. Az említett államok történelemmé lettek, míg mi, az emlékezéstől inspirálva újból megerősödve, újjászületve kerültünk elő az időből, és örökké igaz lesz, hogy *ám Jisraél cháj* – Izrael népe él! Emlékezem egy holokauszt-történetre, a főszereplők egy Tóra-tudós és az unokaöccse. A koncentrációs táborban tanultak együtt Talmudot. A *Moéd kátán* traktátussal foglalkoztak, a Talmudnak azzal a részével, ami – a sors iróniája – a gyász törvényeivel foglalkozik. És amikor eljött az idő, hogy a nagybácsi közel érezte a halált, azt mondta unokaöccsének: „Ígérd meg nekem, hogy ha túléled ezt, befejezed a *Moéd kátán* tanulmányozását.” A nyomorúság, elhagyatottság és tragédiák közepette mivel volt ő elfoglalva? Hogy a Talmudot akkor is tanulmányozni kell. Ez volt az utolsó kívánsága a földön. Örültség volt ez, vagy a túlélés titka éppenséggel?

Csak ha nem vagyunk hajlandók felejtetni, csak ha megtartjuk a tisá beávot, akkor remélhetjük, hogy egy nap újjáépítjük a szentélyt. Sőt, a Talmud maga bátorít minket: „Aki Jeruzsálemért gyászol, megérdemli, hogy tanúja legyen a város örömének.” Ha sikerült visszajutnunk Cionba, ha a népünknek már kezében van a remény, hogy helyreállítják és újjáélesztik, akkor nem engedhetjük meg magunknak a felejtést. Meg kell tartanunk nemzetünk gyásznapiját. Hagyjuk az éttermet és a mozi ilyenkor: leülünk, alacsony székre, és együtt gyászolunk, és, ami még fontosabb: emlékezünk. Tessék az Örökkévalónak, hogy helyreállítsa a dicsőséges napokat, és újjáépítse örökkévaló házáat. Történjen meg hamar, napjainkban.

Chaim Shaul Glitsenstein Rabbi

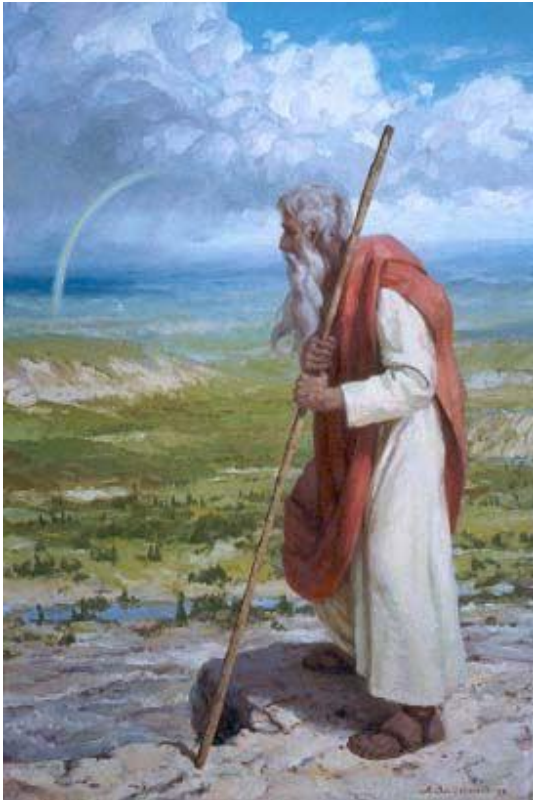
Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!

DEVÁRIM

A GYÓGYÍTÓ TÓRA

A Tóra az Örökkévaló gyógyító ajándéka. Vegyük hát el bátran!

Mózes ötödik könyve a következő szavakkal kezdődik: **„Ezek a szavak, amelyeket Mózes mondott Izrael egészének.”** (5Mózes 1:1)

A Midrásban az áll, hogy az Örökkévaló ezt mondta: „Lásd, milyen nagyszerű a Tóra, mely meggyógyítja a nyelvet”. Honnan tudjuk ezt? Onnan, hogy ezt olvassuk a Példabeszédekben (15. fejezet): „Az élet fája meggyógyítja a nyelvet”. Az élet fája pedig a Tóra, ahogy a Példabeszédek 3. fejezete mondja róla: „Élet fája ez azoknak, akik megragadják, és akik megtartják, boldogok.”

A Midrás ezek után hozzáteszi, hogy „a Tóra felszabadítja a nyelvet”, és ezen állítás igazolására több bizonyítékot hoz. De Rész Lákis azt mondja: „Miért kellene ezt máshonnan megtanulnunk? Tanuljuk meg a fent idézett bibliai versből.” Mózes, mielőtt ismerte volna a Tórát, azt mondta magáról: **„Nem vagyok a szavak embere”** (2Mózes 4:10). Rási ezt úgy magyarázza, hogy Mózes dadogott. Viszont mikor megismerte a Tórát, az új életet adott a nyelvének, és elkezdett folyékonyan beszélni. Honnan tudjuk ezt? Onnan, hogy úgy kezdődik a hetiszakaszunk: **„Ezek a szavak, amelyeket Mózes mondott.”**

Még hozzá nem is keveset beszélt: egyhuzamban „átismételte” a Tórát. Mózes ötödik könyvét, a Devárimot, Mózes mondta el élete utolsó heteiben, Svát hónap elsejétől Ádár hónap hetedikéig. Tanította a népet, akik épp készültek belépni Izrael földjére, hogy megbizonyosodjon róla, a nép továbbra is tanulni fogja a Tórát és az Örökkévaló micváit fogja teljesíteni.

Rámbán rámutat, Mózes nem ismételte át a kohénokra és a Szentélyre vonatkozó törvényeket, amit azzal magyaráz, hogy nem volt rá szükség, mert a kohénok lelkesek voltak. Viszont átismételte azokat a törvényeket, amelyek az egész népre vonatkoznak, egyes esetekben azért, hogy jobban elmagyarázzon egy-egy parancsolatot, máskor csak azért, hogy figyelmeztesse a népet az adott törvény fontosságára. Rámbán példának hozza az utóbbira a bálványimádás tilalmát, amellyel kapcsolatban egyik dorgálás követi a másikat. Rámbán emlékeztet rá, hogy még azok a micvák is, amelyek itt szerepelnek először leírva, már egyszer el lettek mondva szóban, vagy a Szináj hegynél, vagy a találkozás sátrában, a pusztai szentélyben. Mózes elsődleges szándéka ezzel a könyvvel a megerősítés volt.

De még mielőtt a micvákról szólna, Mózes azzal kezdi, hogy kritizálja a népet, emlékeztetvén őket a pusztában elkövetett bűneikre, és hogy Isten hogyan könyörült meg rajtuk minden egyes alkalommal.

Miért teszi ezt? Hogy megmutassa a zsidó népnek, hogyan nem lehet sikeres? Épp ellenkezőleg. Rámbán elmagyarázza, hogy Mózes ezzel a nép tudatában azt akarta megerősíteni, hogy ahogyan Isten mindig megsegítette őket a sivatagban, úgy fogja őket ezután is tovább segíteni.

Mózes saját magán tapasztalta, hogyan ad életet a Tóra. A tény, hogy feléledt a nyelve, és képes volt beszélni, szónokolni, a Tórának volt köszönhető. A Tóra számunkra is az élet fája – megerősít minket, és segít szembenéznünk a világgal. A Tórát az Örökkévaló ajándéknak szánta mindannyiunk számára, vegyük hát el bátran!

DEVÁRIM

A KÉMKÜLDETÉS - 40 ÉV TÁVLATÁBÓL

„És odajöttetek hozzám, mindannyiótok, és azt mondtátok, küldjünk ki kémeket, aki majd megválaszolja nekünk (a kérdést) merre menjünk, melyik városokat (foglaljuk el először)” (5. Mózes, 1, 22-23). Szakaszunkban, amely a pusztabeli vándorlás negyvenedik évének egy részét tükrözi - Mózes visszapillantó tükröt tart a nép elé. Röviden felemlíti a történeteket, megrója a népet, amely nem mindig állt feladata magaslatán és egyes történéséket más szemszögből láttat, mint ahogy ezt eddig tudtuk. Az egyik legeklebtánsabb példa erre a negyven évvel ezelőtt lezajlott kém-sztori, ami kiváltója volt a negyven esztendő pusztabeli bolyongásnak, amíg kihalt az a nemzedék, amely kishitűségénél fogva nem volt alkalmas arra, hogy elfoglalja az Ígéret Földjét.

Slách Löchá szakaszában, amely majdnem teljes egészében a kudarcot vallott kémküldetésnek van szentelve - nem merül fel a kérdés, ki kezdeményezte, és ki hagyta jóvá ezt a baljós akciót. Ott azt olvassuk, hogy ez egyenes isteni parancsra történt. Itt azonban kiderül, hogy Mózes a népet okolja: „És odajöttetek hozzám, mindannyiótok, és azt mondtátok, küldjünk ki kémeket, aki majd megválaszolja nekünk (a kérdést) merre menjünk, melyik városokat (foglaljuk el először)” (5. Mózes, 1, 22-23). Mózes, fair módon hozzáteszi, hogy „Tetszett nekem a dolog és elküldtem 12 embert, minden törzsből egyet-egyet”.

Tehát vállalja a miniszteriális felelőséget, pedig szerinte a küldetés fölösleges volt - annak, aki hitt az isteni ígéletben a tejjel-mézzel folyó országról.

Azonban, a nép körében sok kishitű ember volt, másrészt a probléma nem az ország minősége volt, hanem a kérdés, képesek-e elfoglalni vagy sem. Hiszen, ahogy Slách szakaszában mondtuk, a kémek nem hazudtak, csak hozzátették defetista véleményüket az objektív helyzetjelentéshez. Erre pedig nem kérte fel őket senki.

Málbim egyáltalán nem érti miért kellett itt újra elmesélni a módfelett kellemetlen és blamázs történetet? Válasza: Mózes azért mondja el újra, hogy az új nemzedék okuljon szülei tévedéséből. Málbim szerint végül is azért kellett itt újra feleleveníteni a régi történetet, mert azóta eltelt negyven év és a ma embere azt hiheti, hogy ez isteni kezdeményezés, vagy akár micvá volt, míg az igazságot Mózes itt mondja el: a kezdeményezés lentről jött, az Örökkévaló csak beleegyezett, mondván Slách l ö c h á (Küldj magadnak) vagyis saját felelőségedre. A „magadnak”-ból voltak, akik kiértették, hogy ebből Mózesnek valami haszna lesz. De mi haszna lehetett belőle? Az hogy még közel 40 évig élt. Mivel az már elhatározott, hogy nem ő vezeti be a népet az Országba, hanem Jósua és ha nincsenek a kémek - illetve ha küldetésük másképp végződik - nem ítéltetik a pusztabeli kishitű nemzedék lassú kihalásra, és azonnal bemennek Kánaánba - akkor Mózesnek meg

kellett volna halnia, 82 éves korában. Így még élt 38 évet...

* * *

Mózes itt nagyon lerövidítve adja elő az ismert történetet. A kémek jelentéséből csak annyit mond el, hogy azok dicsérték az országot, amely „nagyon jó”, de elhallgatja, hogy azok hozzátették véleményüket, hogy a zsidók nem lesznek képesek elfoglalni Kánaánt, majd a

vitát, ami ennek kapcsán kitört a többség - tíz kém - és a kisebbség (Jósua és Kálév) között. Dáát Mikrá szerint itt a népet marasztalja el, en bloc, és nem a kémeket, akiknek kishitűsége egyéni személyes, volt.

Több exegeta egybehangzó véleménye szerint Mózes azért egyezett bele a népi kezdeményezésbe, mert azt hitte, hogy a küldetés technikai: kifürkészni, melyik oldalról könnyebb behatolni az Országba, és honnan könnyebb elfoglalni azt, melyek Kánaán Achilles sarkai. Vagyis a klasszikus kémkedés alapszabályai szerint, nem magát az inváziót kell megkérdőjelezni, hanem annak stratégiai mikéntjét. Mint kiderült, a nép, amelyben még élt az egyiptomi szoldateszka félelme - azt akarta kideríteni, van-e esélye egyáltalán a honfoglalásnak. Ebben rejtett a kishitűség, amit a kémek nagy többsége (10:2) kellőképpen alátámasztott és még rá is tett néhány lapáttal.

Mózes a továbbiakban ismét rövidít: nem ismétli meg az isteni ítélet szószerinti szövegét, sem könyörgését annak módosítására, hanem csak nagyon röviden közli a verdiktet: a kishitű nép a pusztaságban fog meghalni, 40 éven keresztül, a férfiak 20 és 60 év között és csak gyerekeik foglalják majd el Kánaánt és öröklük az Országot.

(Javaslom az érdeklődő és intelligens olvasónak, vegyen elő egy magyar fordítású chumást (vagyis Bibliát, Mózes öt könyvét) és olvassa el figyelmesen, illetve hasonlítsa össze Slách Löchá szakaszát (4. Mózes, 13-14 fejezetek) az itteni első fejezettel (5. Mózes, 1.). Nagyon tanulságos).

* * *

Kuriózum, de jellemző és érdekes. A hivatalos kémjelentésben (amit Slách szakaszában olvasunk), nincsenek vad túlzások. A kémek többé-kevésbé az igazat mondták. Nehéz ország, megerősített városok, erős nép, óriások, stb. A baj a koncepcióval volt, a többségi véleménnyel, amely negatív volt, és amit senki nem kérdezett tőlük. Ezt ők ott nyilvánosan, népgyűlésen mondták el. Itt, Mózes elmondja, mit értett ebből a nép, hová fajult ez a sátorbeli beszélgetések során, ahol az emberek megrágták a kémek jelentését:

„Zúgolódtatok sátraitokban és mondtátok: 'Mert gyűlöl bennünket az Örökkévaló (!!), azért vezetett ki bennünket Egyiptomból, hogy az emoriták kezébe adjon bennünket. Hová menjünk? Testvéreink (a kémek) elcsüggesztették szívünket, mondván: nagyobb és magasabb (erősebb?) nép az nálunk; megerősített városok az égben (vagy: falaik az égnek érnek...) és még óriásokat is láttunk ott...' (5. Mózes, 1, 27-28).

Így lesz a magánbeszélgetések során elefánt a kiségerből, így lesznek a fallal körülvett városok „bástyák az égben” - pedig Mózes szavai, a Midrás interpretációjában, éppen az ellenkezőjét jelentik: ha falakkal körülvett városokba zárkoznak be a kanaániták, ez arra mutat, hogy félnek. Egy 19. századbeli skót bibliakutató, így érzékeli az idézett verset: „Ékesen szól ez a részlet az ingatagságról, amellyel a nép tűrte a múlt tapasztalatainak félredobását, pedig érezte és tapasztalta a Gondviselés tetteit, mégis néhány „szakértő” véleménye alapján megváltoztatta felfogását” (G.A Smith, idézi a Herz Biblia).

* * *

Ezek a „szakértők” a kiküldött kémek voltak. Nem tudjuk miből állt szakértelmük, milyen érdekeket képviseltek, vagy álláspontjuk csupán hitetlenségükből fakadt.

Amit tudunk, hogy már másnap, azután hogy Mózes közölte a drákói verdiktet a 40 éves bolyongásról és a pusztai nemzedék kihalásáról - érthetetlen jelenségnek vagyunk tanúi: akik tegnap sírtak, panaszkodtak, megtagadták az engedelmisséget, most kijelentik hogy „megyünk”+ és felmennek a hegyre, hogy harcoljanak az emoriták ellen és megkezdjék a honfoglalást.

Tudjuk, hogy a nép hangulata egyik percről a másokra megváltozhat, de ez azért mégis csak sok. Mi ennek a magyarázata? Mi történt, hogy meggondolták magukat, és most már mennének?

Erről, rabbenu Jáákov (ben rabbénü Áser), a Báál Háturim szerzőjének egyedi interpretációjában - Isten segítségével jövőre, a Slách Löchá szakaszában.

Addig is áruljuk el, hogy a pillanatnyi fellángolás, ami a hagyomány háápálá-nak nevez és részvevői voltak a máápilim-ok - nem járt sikerrel és az emoriták megfutamtították a hébereket, akik Mózes beleegyezése és áldása nélkül, fogtak bele ebbe a meggondolatlan kalandba.

Naftali Kraus, 2005

Tisá BeÁv – az év legszomorúbb és legtragikusabb napja

Tisá BeÁv, azaz áv hó 9-e az év legszomorúbb és legtragikusabb napja, amely idén augusztus 6-ra esik.

A legjelentősebb zsidó gyásznapi nap – ebben az évben augusztus 06-án szombatára esik, de nincs szombaton böjt, ezért szombat este 20:09 órakor veszi kezdetét és másnap vasárnap 20:52 óráig tart – teljes böjtnapi nap, amikor nem eszünk és nem iszunk semmit, előző este napnyugtától másnap, a csillagok feljöveteléig, de utána sem eszünk húst, nem iszunk bort, nem ünneplünk másnap délig. Ennek az oka az, hogy a történelmi hagyomány szerint a Templom egész éjszaka és másnap, áv hónap 10-én is még jó ideig égett. Ezért a Tisá BeÁv-ot követő estén még tilos esküvőt tartani.

A betegeknek engedmény jár, még ha nincsenek is kritikus állapotban, szabad rövidebb böjtöt tartaniuk.

Ezen a böjt- és gyásznapon egyszerre emlékezünk az Első Jeruzsálemi Templom i. e. 586-ban történt lerombolására és a

Második Templom megsemmisülésére, amely szerencsétlen történelmi egybeeséssel i. sz. 70-ben ugyanezen a napon történt.

Az Első Templomot a babilóniaiak fosztották ki és égették porig, a Másodikat a rómaiak. A Templomnak, a nép vallási központjának lerombolása nemcsak a vallásra mért súlyos csapást, hanem az első - később a második - zsidó állam megszűnését is jelentette, és a zsidók kiűzetését saját országukból. Ugyanakkor a remény mozzanata is benne rejlik a napban, mert a rabbinikus hagyomány erre a napra teszi a Messiás születését.

A böjt előestéjén a vallásosabb zsidó férfiak nem vesznek bőrcipőt, hanem vászonpapucsban ülnek a zsinagógában, alacsony padokon, s a gyászra emlékezve mondják el, ősi, szomorú dallammal a bibliai Jeremiás Siralmait, másnap reggel pedig a középkori kinot műfajához tartozó gyászénekeket, köztük a középkor legnagyobb héber költőjének, Juda Halévinek híres Cionidáit.

Régi szokás az is, hogy ilyenkor felkeressük a temetőt, de ezúttal nem a rokoni sírokat látogatjuk meg, hanem az ott elhelyezett emlékműveket és a nagy rabbik sírjait keressük fel, könyörögve a Mindenható megbocsátó szeretetéért.

Tisá BeÁv tetőzi be a háromhetes félgyász időszakát, amely a támuz 17-ei kisebb böjttel kezdődik az első rés emlékére, amelyet a babilóniaiak törtek Jeruzsálem falain.

Tóra szerint (Mózes IV. 13–14.) Isten ezen a napon döntötte el, hogy a kételkedés miatt negyven évig kell vándorolniuk a pusztában, hogy egy új nemzedék jusson csak be Kánaánba, az ígért földjére.

Ie. 586. – az első jeruzsálemi templomot (Salamon templomát) kifosztották és porig égették a babilóniaiak,

Isz. 70. – a második templomot a rómaiak (a Titus vezette légiók) rombolták le.

Isz. 135. – A Bar Kohba-lázadást leverik a rómaiak, Bar Kohbát megölik, az utolsó erődöt, Betár várát e napon foglalják el.

Isz. 136. – A Bar Kohba lázadás után egy évvel lerombolták a rómaiak Jeruzsálem városát és átnevezték Aelia Capitolia névre.

A templomok lerombolása egyben mindkét zsidó állam megszüntetésével volt egyenlő. A zsidókat kiűzték országukból.

A történelem során ez a nap (áv 9.) további tragikus eseményekkel mélyítette a böjt bánatát.

1095. – Az első keresztes háborúról dönt II. Orbán pápa a clermont-i zsinaton.

1242. – A Talmud megégése.

1290. – I. Eduárd angol király aláírja a zsidók száműzéséről szóló dokumentumot Angliában.

1492. – A zsidók kiűzése Spanyolországból (Alhambrai dekrétum).

1942. – Megkezdődik a tömegszállítás Treblinkában.

(Ezen események nem feltétlenül pontosan áv hónap kilencedikén történtek, ám a hagyomány azt tartja róluk.)

Nagyfuvaros. Centenárium. 39.

2009. elején szombaton Kardos Péter és felesége Feuer Vera elhozták templomunkba fiukat, Kardos Dánielt, akinek külföldön volt a Brisz Milá-ja. Darvas István rabbi áldást kért az Ö-
valótól a gyermekre magyarországi hozzátartozók és ismerősök jelenlétében.

Következő pénteken a kiddusnál Hidvégi Gyuri bácsi emlékezett a budapesti gettó felszabadulására.

Február első péntekén délben Brisz Mila szertartáson Csizmazia Raffael és Flaskár Melinda gyermekét vették fel Ábrahám szövetségét. Jelen volt Köves Slomo rabbi, a mohél az izraeli Reb Slomo Gelber, a kvater Szerb Gábor volt. A gyermek a Benjamin Hájim nevet kapta.

Szombat délelőtt ünnepélyesen Tóra elé hívták Gálfi Györgyöt születésnapja alkalmából.

Február 8-án volt a Tu Bisvat ünnepség templomunkban. Az ünnepség keretében köszöntöttünk Horovitz Ernőné és Szentgyörgyi Róbertet születésnapjuk alkalmából.

Csütörtökön a reggeli imádkozás, szombat délelőtt a kiddus keretében születésnapján köszöntöttük dr. Marton Jenőt, akit máftírként hívtak fel a Tórához.

Következő szombaton a rabbi távolléte miatt Hunyadi Zsombor leinolt.

Zájin Ádár este Zilber József és felesége Éva asszony magukkal hozták unokájukat Fixler Ádámot abból az alkalomból, hogy azon a napon lett 3 éves. Rabbink a dróse után a kis Cvinek sok boldogságot és örömteli hosszú életet, míg a szüleik és nagyszüleik részére minél több örömet kívánt a gyermek nevelése során.

Kilénk tagjai, az Emberbarát klub, az Idősek klubja, a Talmud-Tóra hallgatói, valamint budapesti zsidó iskolák tanulói részvételével zajlott Purim ünnepe. A zenéről a Zmirim klezmer zenekar gondoskodott.

Március 13-én pénteken Deutsch György adta a kiddust születésnapja alkalmából, melyen jelen volt az ünnepelt testvére, dr.Deutsch Zsuzsa, a Szeretetkórház igazgató asszonya is. Március végén a Tóránál köszöntöttük Eliezer Slomovits professzort, az ORZSE vendégtanárát születésnapja alkalmából.

Napszentelés. Pesach előtt a zsidó időszámítás szerint most 206. alkalommal "tért vissza a természet a kezdetekhez". A 28 évenként ismétlődő szertartás alkalmából közösségünk tagjai az utcán különleges imát (Birkát HáChámá) mondtak.

Az első szédert Horovitz László vezette le Schmelowszky Ágoston segítségével. Az afikóman körüli tevékenységek szereplői a Pál fiúk és Szünstein Danika voltak, akik könyveket és játékokat kaptak az elrejtett macesz visszaadásáért. A második este Darvas István rabbi, Zucker Immanuel kántor, Horovitz László, valamint a rabbiképző hallgatói közreműködésével zajlott. Ekkor Zsoldos Fanni csente el és adta vissza az afikómant, játékok ellenében.

Ácháre Majsz - Ködajsim szombatján bár-micvója alkalmából hívták először a Tórához Hollós János és Ági fiát, Hollós Bálintot, Ávrohom ben Jeheszkélt. A bár-micvó ifjú a Tórára mondott áldások után a Háftórát recitálta hagyományos dallammal. Édesapja elmondta az áldást, amellyel feloldotta magát az eddigi kötelezettségek alól. Az előimádkozásból Bálint idősebbik testvére Dávid is kivette a részét.

Hollós Bálint

Május 8-án pénteken Jahrzeit-je kezdetén Becker Erzsivel közösen emléktáblát avattunk néhai Vadász László elöljáró emlékére.

Savuotra Bognár Zsuzsának, Dezső Lindának, Halasi Melindának, Somkuti Verának, Nagy Gabinak és a Pál fiúknak köszönhetjük, hogy templomunk virágdíszbe öltözött. Sávuot első napján a születésnapos Szerb Gábor volt a máfír és ebből az alkalomból az ünnep tiszteletére kedduson látta vendégül a jelenlévő híveket.

Június 7-én vasárnap délután tartotta chászenejét templomunkban Kerti Róbert és Klein Judit. Darvas István rabbi vezetésével és budapesti kántorok közreműködésével zajlott a szertartás.

Klein Judit és Kerti Róbert a huppa alatt

Vendégeink voltak Pollák György és felesége, Orbán Ferenc továbbá, Steven Geiger az USA-ból, Joszi Ben Nun Izraelből, Iványi Gábor lelkész.

Eltávozott az élők sorából Szende Éva, templomunk rendszeres látogatója.

Radnai Tamás felhívták a Tórához és cukorkával is megdobálták auf ruf-ja alkalmából. Halmos Gábor és családja adta a kiddust, mert leánya választottjának, Gyulai Dávidnak az auf-rufját tartották. Kiddusnál a rabbi és az örömapák is köszöntötték a házasságra készülőket.

Farnadi J. Micha negyedik gyermekének a brisz milóján körzetünk több tagja is részt vett. Másnap reggel idejött imádkozni hozzánk, süteményt hozott a szöudából.

Halpert Sándor és Klein Miklós komoly mennyiségű halkonzervvel járultak hozzá a minden héten megtartandó Solajs Szöudajsz-hoz.

Éke szombatján Schwartz Péter olvasta a Tórát. Augusztus 23-án Szalczer Gyula és Balázs Györgyi vasárnap délután tartották chászenejüket templomunkban. A szertartást Darvas István rabbi vezette, a kántori teendőket Vencel György kántor látta el.

Ki Szóvaj szombatján Goldberger Dániel Márton, Ávrohom Herzke ben Joszef Mayert bármicvója alkalmából ünnepelte a közösség és a vendégsereg. Az ifjút nagyapja, Goldberger Herman előimadkozó és Zucker Immánuel kántor készítette fel az eseményre és Darvas István rabbi avatta.

Goldberger Dániel Márton

Vasárnap délután tartotta chászenéjét Streit Péter és Szórádi Judit. A szokásos Hét áldást Zoltai Gusztáv, prof. Schőner Alfréd, Herczog László, Deutsch László főrabbi, Goldberger Herman előimádkozó, Farnadi Micha szajfer, valamint Zucker Immánuel kántor mondták. Darvas István rabbi áldotta meg az ifjú párt.

Szedő Neuwirth Sándor úr eltávozott az élők sorából. Lövéje-je még az ünnepek előtt megtörtént.

Szimchát Tora:

Decemberi péntek este Asztalos Károly rabbijelölt mondott drosé-t. Szombat délelőtt Hunyadi Zsombor lejnolt a tórából.

Vasárnapi gyertyagyújtás alkalmából ünnepséget rendezett a körzet. Streit Éva, az elnökünk felesége, Judit menyje és Gabi fiának menyasszonya, Vera remek és kellő mennyiségű fánkot készített. Hétfőn az Idősek Klubja tartott ünnepséget Hódossy Ildikó klubvezető kiváló szervezésében. Cser Erzsébet énekelt az alkalomhoz illő dalokat, amibe a közönség is bekapcsolódott. Ildikó megemlékezett az elmúlt évben elhunyt klub-tagokról. Minden jelenlévő ajándékot kapott, majd részt vettek a délutáni imádkozáson, valamint a gyertyagyújtáson is.

g.t.

TEMPLOMI IMAIDŐK

2022. aug. 05. – 2022. aug. 12.

	Reggel	Este
05. péntek	7,00	19,00
06. szombat	8,00	20,15
07. vasárnap	8,00	19,00
08. hétfő	7,00	19,00
08. kedd	7,00	19,00
10. szerda	7,00	19,00
11. csütörtök	7,00	19,00
12. péntek	7,00	19,00

Gyertyagyújtás legkésőbbi

időpontja BP.-en:

aug. 05. péntek 19,54

aug. 12. péntek 19,43

Szombat kimenetele:

aug. 06. szombat 21,04

aug. 13. szombat 20,52

ESEMÉNYEK

Gervai László urat születésnapja alkalmából köszöntöttük közösségünkben. Jó egészséget, sok boldogságot kívánunk. Mázál Tov.

Szombaton Streit Sándor elnök úr jorcájtot tartott Weinréd Antalné emlékére.

Hétfőn volt Streit Sándor elnök úr édesanyja jorcájtja melyen jelen volt testvére Izraelből, gyermekei Péter és Gábor is. A reggeli imádkozás után tikunon látta vendégül a jelenlévőket.

Mester György alelnök urat csütörtökön felhívtuk a Tórához és ott köszöntöttük születésnapja alkalmából. Jó egészséget és boldogságot kívánunk. Mázál Tov.

Heti szakaszunk – Dvárim (5Mózes 1:1–3:22.) – Mózes ötödik könyvének első szakasza, melyben az elbúcsúzó népvezér visszapillantó tükröt tart a nép elé, felemlíti az elmúlt negyven évben történeteket, és figyelmezteti a népet a Tóra és parancsolatai betartásának fontosságára.

Ez a szakasz mindig a Tisá BöÁv előtti szombaton kerül felolvasására, amit Sábát Cházonnak hívnak, a felolvasott Háftára révén, ami *Cházon Jesájáhu* (Jesájá Viziója).

www.zsido.com

Kiadja: Nagyfuvaros utcai Templomkörzet
✉ Budapest. 1084 Nagyfuvaros utca 4. ☎ 334 27 31
✉ nagyfuvaros@gmail.com
Felelős kiadó: Streit Sándor,
Szerkesztő: Andrassy Béla, Streit Gábor

Zsidó Vicc

Egy zsidó ember a halálos ágyán szólítja a családját:

- Édes feleségem itt vagy? - Itt vagyok, édes férjem.
- Édes fiam itt vagy? - Itt vagyok, édesapám.
- Édes lányom itt vagy? - Itt vagyok, édesapám.
- Ha mindenki itt van, akkor ki van a boltban?

Köszönjük a Rabbi úrnak és kedves feleségének a jól sikerült sóletot, melyet egy új sóletfőzőn készítettek Sábészra a közösségnek.

Skajach.

Emberbarát klub

IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB”-ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait.

Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését.

Következő klubrendezvényt augusztus 10-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben. Angol tanulási lehetőséggel.

Zinner Jutka klubvezető